
Nieuwsbrief-Plus Remonstranten Den Haag e.o.

23 mei - 6 juni 2024

Agenda

Zondag 26 mei, 10.30 uur, Kerkdienst met voorganger ds. Leonie van Staveren

Woensdag 29 mei, 15.00 uur, Filosofisch café o.l.v. prof. dr. Ronald van Raak

Zondag 2 juni, 10.30 uur, Kerkdienst met voorganger ds. Reinhold Philipp, **Na de dienst is om 12.00 uur de Algemene Vergadering.**

Van de Redactie

Door: Peter Kelderman

Na het vorige pinksternummer opnieuw een Nieuwsbrief-Plus editie, dit i.v.m. de komende vakantie van Miriam van Dam. Betty Renssen bespreekt, in haar rubriek 'Uit de kerkenraad', de pinksterdienst, en de jaarlijkse bustocht. Ook roept ze eenieder op voor de Algemene Vergadering van 2 juni a.s.

Na de kerkdiensten, het Pastoraal team en het Collectedoel tweede kwartaal, volgt de Overdenking door ds. Anje van der Hoek, over bijzondere brieven die ze in verband brengt met het slot van de Efezenbrief.

In de komende periode vindt in de kerk een presentatie, met discussie, plaats over Erasmiaanse waarden, door Ronald van Raak. Vriend Joop Berding verzorgt, in de Centrale Bibliotheek Den Haag, een lezingenserie over 'Onbeschikbaarheid'.

Van Hans Willems ontvingen we weer een bijdrage in zijn rubriek: '50/75/100 jaar geleden', deze keer gewijd aan de Dooperkenning.

In 'Bibliotheca Remonstrantica' bespreekt Jacques Zwaan de proponentsscriptie van Jan Jorrit Hasselaar. De rubriek 'Groene kerk, groen geloven' wijst ons op de komende 'Kosmische viering van de Aarde'.

Miriam van Dam vond weer een leuk kinderbriefje voor haar rubriek 'Lieve meneer God'. Deze Nieuwsbrief-Plus wordt, zoals altijd, besloten met de Personalialia, en Kanselbloemen en kaarten.

De volgende editie, van 6-27 juni a.s. zal een reguliere Nieuwsbrief zijn. De laatste editie voor het zomerreces is een Nieuwsbrief-Plus, en loopt van 27 juni tot 22 augustus. We verwachten uw kopij voor 23 juni a.s.

Uit de kerkenraad

Door: Betty Renssen

We hadden een mooie pinksterdienst, met een volle kerk waarin we 10 nieuwe vrienden mochten begroeten en één vriend, nl. Sjerp van der Vaart, belijdenis deed en als lid bevestigd werd; zie de foto's hierbij. Nellie Schuring gaf een mooie uitleg over het liturgische bloemstuk; zie foto.

Ook de excursie van de Diaconie was een groot succes: 33 personen, waaronder een aantal doopsgezinden, genoten van Delfshaven, met de mooie Pelgrimvaderskerk, de leuke uitleg eromheen en een heerlijk gebakje bij de koffie. Daarna bezochten we de Maeslantkering, weer met een interessante uitleg binnen en buiten, en een lekkere broodjeslunch.

Ik hoop velen van u te ontmoeten op de AV van 2 juni a.s.

(foto's: Hans Gerdes)

Bericht van de administratie

Door Miriam van Dam

Van maandag **3 juni** tot en met **vrijdag 21 juni** ben ik met vakantie.

De administratie zal in die periode in de ochtend wisselend bemenst worden door Betty Renssen en Wies van den Doll. Op sommige dagen zal er geen bezetting zijn.

Maandag 24 juni ben ik weer aanwezig.

Kerkdiensten

De kerkdiensten zijn live te volgen, of later terug te kijken via [Kerk TV](#).

Zondag 26 mei

Voorganger: ds. Leonie van Staveren

Organist: Hans Jacobi

Thema dienst: 'Wandelen met God'

Leonie van Staveren ziet zichzelf als een religieuze grensganger: een kritische gelovige en vrome twijfelaar. Tijdens haar studie theologie vond ze haar thuis bij de remonstranten en op pelgrimstocht door Spanje werd ze een beetje 'verliefd' op katholieke kloosterspiritualiteit.

[Meer lezen](#)

Zondag 2 juni

Voorganger: ds. Reinhold Philipp

Organist: Hans Jacobi

Na de dienst is om 12.00 uur de Algemene Vergadering.

Ons pastoraal team staat voor u klaar

U kunt hen bereiken op:

Ds. Antje van der Hoek

Telefoon: 0252-211204

E-mail: hoekpred.remodennaag@gmail.com

Ds. Reinhold Philipp

Telefoon: 070-3878732

E-mail: reinholdphilipp@freedom.nl

Collecte tweede kwartaal

Door: de diaconale commissie

In het tweede kwartaal collecteren wij voor een buitenlands doel: 'Support Rwanda'.

[Support Rwanda](#) is een stichting die onder het motto "laten we iets doen, want niets doen is geen optie" in het noordwesten van Rwanda noodhulp verstrekt aan arme gezinnen en alleenstaande moeders. Het werk van Support Rwanda is gestart in de corona-tijd, maar is nadien voortgezet omdat er in dit afgelegen gebied grote armoede heerst. Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne zijn ook hier de kosten van voedsel met maar liefst 45% gestegen!

De stichting werkt samen met de lokale diaconie van de Presbyterian Church in Rubengerea. De coördinatie van de hulp wordt verzorgd door een team bestaande uit een lokale bewoner, een diaken en de pastoor. Zij doen dit werk op vrijwillige basis.

In samenwerking met dit team worden arme gezinnen, waaronder veel eenouder-gezinnen waarvan de vader in de genocide is omgekomen, ondersteund in de basisbehoeften voor levensonderhoud. Verder ontvangen deze families hulp om op termijn zelfvoorzienend te zijn. Zoals hulp bij het aanleggen van een moestuin, de aanschaf van geiten en kippen en voorzieningen voor eigen drinkwater. De kinderen van deze gezinnen worden geholpen met schoolmaterialen en schoolgeld. Ook ontvangen de gezinnen incidenteel hulp voor medische kosten.

In het afgelopen jaar is het gebied waar 'Support Rwanda' werkt, getroffen door ernstige overstromingen en aardverschuivingen, dus dit jaar wordt er naast de reguliere noodhulp ook hulp verstrekt op het gebied van het herstel van woningen en wegen. Deze hulp geschiedt in samenwerking met **Wilde Ganzen**.

Wij hopen dan ook dat u dit mooie doel van harte zult willen steunen.

Voor de betaling van de collecte kunt u ook de QR code gebruiken.

U kunt uw donatie overmaken naar rekening:
NL 93 INGB 0000 0063 97 van de kerk onder
vermelding van: Support Rwanda

Sterk in de liefde

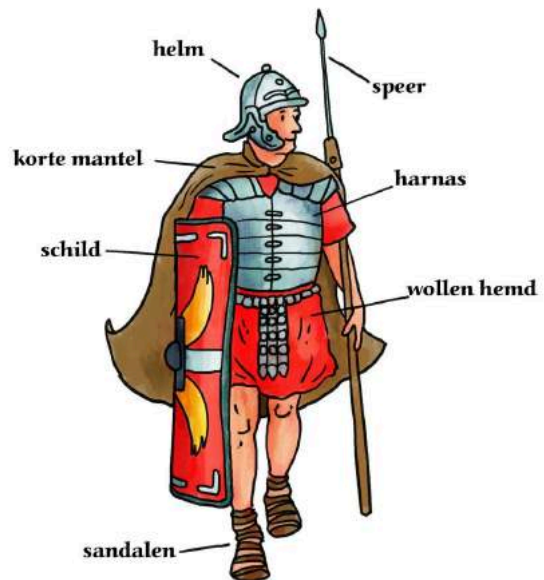
Door: ds. Antje van der Hoek

'Zoek je kracht in de Heer' (Ef. 6:10)

Bij het opruimen van mijn ouderlijk huis kwam ik onlangs een bijzondere verzameling brieven tegen. Het waren brieven van mijn Duitse oma aan enkele familieleden in Amerika. Ze gaan over de beangstigende en verwarrende periode, in 1945/ '46. Waarin zij zich met twee kinderen staande moest houden in wat destijds de Pools-Russische zone was. De brieven laten een in mijn ogen moedige 46-jarige vrouw zien, die zich in moeilijke omstandigheden probeerde te handhaven. Omstandigheden, waarin plunderingen en verkrachtingen aan de orde van de dag waren. Regelmatig staat ze oog in oog met een Poolse of Russische militair. Overgeleverd aan zijn grillen of goedgunstigheid.

Het deed mij, al associërend, denken aan het slot van de Efezenbrief, waarin een Romeinse soldaat ten tonele wordt gevoerd. Hij staat hiernaast afgebeeld. In vol ornaat. Met een gordel om de heupen, om het tuniek onder zijn harnas bij elkaar te houden. En een borstpants, evenals sandalen met ijzeren uitsteeksels voor goede grip. Een ijzeren helm met wangkleppen om zijn hoofd te beschermen. In zijn rechterhand houdt hij een kort zwaard, in zijn linkerhand zijn schild. Voor ons is hij een onbekende verschijning. Maar de schrijver van de Efezenbrief en ook de eerste ontvangers van die brief moeten ermee vertrouwd zijn geweest: met de verschijning van de Romeinse soldaat. In een belangrijk centrum als Efeze, hoofdstad van de Romeinse provincie Asia, moet hij regelmatig door de straten hebben gemarcheerd.

Nee, er marcheren, gelukkig, geen militairen door onze straten. Maar tóch is het 'oorlogsthema' terug van weggeweest. Poetin slaat al geruime tijd dreigende complottaal uit jegens Oekraïne en het Westen. Op de Russische media is de oorlogsretoriek schering en inslag. Westerse veldheren laten inmiddels ook regelmatig van zich horen. Ze roepen ons op 'het onverwachte te verwachten'. Ik besef dat dit geen lichte kost is. Voor je eigen welzijn en gezondheid kun je er

En kwam het 'oorlogsthema' bij het eten af en toe onvermijdelijk om de hoek. Haar oudste zoon bereidt zich inmiddels voor op het leger. De jongste is bezig met het maken van drones. Zo ook herlas ik delen van 'De zondeval van het christendom' van de remonstrantse theoloog G.J. Heering. Over de vraag hoe je als christen tegen het oorlogsbedrijf moet aankijken. Het militaire bedrijf, oorlog en bloedvergieten, zo stelde Heering naar aanleiding van de beide wereldoorlogen, verdragen zich niet met de Bijbelse kerngedachte dat alle mensen beeldragers van God zijn en met de liefde voor de naaste.

Het zijn grote, ingewikkelde vragen met een hernieuwde actualiteit. Simpele antwoorden zijn er, mijns inziens, niet. Duidelijk is echter dat de schrijver van de Efezenbrief het niet letterlijk bedoelt. Hij gebruikt de wapenuitrusting als metafoor voor 'geestelijke weerbaarheid'. Ook geloven, zegt hij, is een strijd. Steeds vergt het een innerlijk gevecht om de zachte krachten in jezelf vrij te maken. Onderdelen van de wapenuitrusting verwijzen immers naar waarheid, gerechtigheid, het evangelie van de vrede, het geloof. Stel je vertrouwen, zegt de brieveschrijver vrij vertaald, op iets dat in eerste instantie zoveel kwetsbaarder lijkt dan de loop van een geweer, maar uiteindelijk mensen werkelijk samenbindt: de liefde. Zoals Etv Hillesum dit deed in Westerbork.

misschien maar beter niet te vaak aan denken.

Het is vooral verontrustend en wat kan je er nou eigenlijk persoonlijk aan doen? Dat denk ik althans regelmatig. Maar toch, af en toe, sluipt het ook je eigen leven binnen. Zo hadden wij anderhalf jaar lang een Oekraïense vrouw in huis.

Als geen ander lukte het haar om door de 'uniformen' en 'harnassen' van anderen heen te kijken. Om hen niet te haten en 'geen extra atomen haat' toe te voegen, maar te helpen waar ze kon.

Woensdag 29 mei, 15.00 - 16.30 uur (nieuwe datum)

**Door: Ronald van Raak, hoogleraar
Erasmiaanse waarden aan de
Erasmus Universiteit Rotterdam**

**Erasmiaanse waarden o.l.v. Ronald
van Raak**

Na de inleiding en discussie, is er gelegenheid om met elkaar na te praten en een glaasje te drinken.

De discussie wordt geleid door emeritus predikant-Johan Goud.

De coördinatie van het Filosofisch café berust bij Ernst Klatte.

Toegang voor leden en vrienden € 5,-
Overige belangstellenden € 10,-
Opgave gewenst, via tel 070 3250779, of e-mail:
remondenhaag@hetnet.nl

[Meer lezen](#)

Filosofische lezingenserie: Onbeschikbaarheid

Door: Joop Berding

Vrijdag 7, 14 en 21 juni, 14.00 uur; Centrale
Bibliotheek Den Haag

Tijdens drie bijeenkomsten buigen de deelnemers zich over de vraag: moet alles wat we willen in en van de wereld ook onmiddellijk ter beschikking zijn? Deze vraag wordt ingegeven door het boek 'Onbeschikbaarheid' (Nederlandse uitgave 2022; 150 blz.) van de Duitse socioloog en filosoof Hartmut Rosa (geboren in 1965).

Hij is een van de spraakmakende denkers van onze tijd. Zijn kernbegrip is 'resonantie': je laten aanspreken door wat er in de wereld gebeurt, daarnaar luisteren en je handelen erop afstemmen.

Voor details over deze lezingenserie [klik hier](#):

Schrijf je op tijd in. Afhankelijk van het aantal inschrijvingen wordt bepaald of de cursus op de genoemde datum kan starten.

50/75/100 jaar geleden

Door: Hans Willems

In deze rubriek kijken we af en toe terug op memorabele momenten uit de rijke remonstrantse historie.

Dooperkenning

Het is dit jaar precies vijftig jaar geleden dat de rooms-katholieke bisschoppenconferentie erkenning uitsprak voor de doop in de Remonstrantse Broederschap. Daarmee kwam een eind aan de praktijk dat remonstranten die wilden overgaan naar de RK Kerk zich opnieuw moesten laten dopen. Helemaal van harte kwam dit niet tot stand, want de bisschoppen stelden dat de erkenning alleen gold voor de doop die had plaatsgevonden op een wijze die de remonstranten zelf hadden omschreven, namelijk “in de traditie van de christelijke doop in naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest omdat zij erkent dat daarin Gods geheimenis ons is geopenbaard.”

Eerder hadden de bisschoppen de doop erkend van hervormden (in 1966), gereformeerden (in 1968) en lutheranen (in 1968). Aanleiding tot deze reeks was de herdoop die prinses Irene in 1964 had ondergaan toen ze in het huwelijk trad met Carlos Hugo. In het oecumenische klimaat van de jaren zestig werd zo'n herdoop hoogst ongelukkig gevonden. Het onderwerp bleef de gemoederen lang bezighouden. Het was uiteindelijk de Raad van Kerken die in 2012 een verklaring tot stand wist te brengen over een veel bredere dooperkenning tussen kerken.

Tien kerken ondertekenden dit document, met als belangrijkste passage:

“Wij, de kerken die deze verklaring ondertekenen, erkennen iedere doop die, in geloof en in gehoorzaamheid aan de opdracht van Jezus (Mattheüs 28,19) is voltrokken in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en die, binnen de betrokken gemeenschap en volgens de aldaar geldende regels, is bediend met water. De aldus ontvangen doop is eenmalig en onherhaalbaar.”

Groene kerk, groen geloven

Kosmische Viering van de Aarde

**Dinsdag 28 mei, 19.30 - 21.30 uur,
Houtrustkerk, Den Haag**

Uit de hiernaast getoonde poster: "De kosmische viering is een universele viering die zich richt op verbinding met de kosmos en de aarde in haar uitbundige schoonheid en met al haar levensvormen. Een viering van de aarde die universeel wil zijn, ongeacht je levensovertuiging, atheïst, agnost, spiritueel of religieus. Waar ruimte is voor de beleving, voor muziek en dans, vieren, rouwen, danken en creëren. Vanuit het Stads klooster Delft zijn we al een tijdje bezig om zo'n viering vorm te geven.

Nu komt de Kosmische Viering van de Aarde naar de Houtrustkerk in Den Haag. We hebben live muziek om de viering te begeleiden."

Meer informatie (opgave; bijdrage) vindt u op de poster op het prikbord in de hal, of via:

<https://kerkindenhaag.nl/event/33869/>

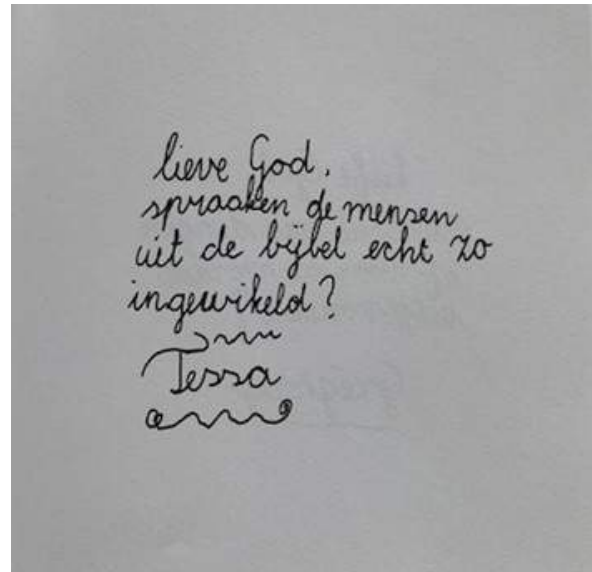
Lieve meneer God

Door: Miriam van Dam

In deze rubriek zullen we in de Nieuwsbrieven-Plus een kostelijke verzameling kinderbriefjes met vragen,

wensen, klachten voor God plaatsen.

We ontlene deze briefjes aan het boekje 'Children's letters to God', samengesteld door Stuart Hample en Eric Marshall. De illustraties zijn van Tom Bloom. De Nederlandse vertaling: 'Lieve meneer God' is uitgegeven door Unieboek bv/van Holkema & Warendorf, Houten. Zesde druk 2000.

Bibliotheca Remonstrantica

Door: Jacques Zwaan

Nieuwe aanwinst Bibliotheek

Scriptie van Jan Jorrit Hasselaar

In Gods naam, Dans!

“De leer van de Drie-eenheid is geen onbekende in Remonstrantse kringen”.

Bij toetreding tot de Wereldraad van Kerken heeft de Remonstrantse Broederschap een voorbehoud gemaakt ten aanzien van het ‘Filioque’, de regel, dat de Geest ook van de Zoon was uitgegaan. Wat dat betreft sluiten wij meer aan bij de (Oosters-)orthodoxe kerken.

Onlangs kregen wij de boeiende proponentscriptie van Jan Jorrit Hasselaar. Over Remonstrants kerkzijn in de eenentwintigste eeuw. Met verwijzing naar het ‘dogma’ van de Drie-eenheid.

Hij heeft zich gericht op de beleidsvisie ‘Remonstranten, een bezielend verband’ en de Meerjarenvisie 2022-2026: ‘Sta op! Hij roept U!’ van het Arminius Instituut. In dit document wordt gedebiteerd, dat we “...dienstbaar aan en geworteld in het evangelie van Jezus Christus...” willen zijn.

Het valt hem op, dat ‘Jezus’ vervolgens wordt vervangen door ‘het Heilige’, en over de Heilige Geest wordt niet meer gerept.

Het is een spanning, waarmee omgegaan moet worden ten aanzien van de vorm en de inhoud van de kerk. Hoe overleven we als geloofsgemeenschap? Ontdekken hoe te leven in een wereld, die voortdurend verandert.

Jan Jorrit Hasselaar

Wat is de relevantie van de Drie-eenheid?

Deze term sluit het meest aan bij de persoon van God, als Bron van het Heilige. Volgens de traditie laat God zich ook kennen in ‘Jezus’ en in de ‘Heilige Geest’, die zijn God in de wereld. God is niet alleen mens geworden, maar ook met zijn geest aanwezig in de wereld.

Hasselaar kreeg vanuit zijn stageplaats bij de Vrijzinnigen Wassenaar een kaars mee naar zijn werkzaamheden in Kaapstad. Terug naar Wassenaar kreeg hij geen kaars mee, maar een kruisje met daarop de Drie-eenheid van Rublev’s beroemde icoon. Heel mooi, niet mis te verstaan, maar toch op merites te beoordelen.

Bijzonder, dat Hasselaar, het geheel overziende, lied 839 citeert:

*Ik danste die morgen toen de schepping begon,
Ik danste de dans van de sterren, maan en zon,
de golvende velden en de deinende zee
en alles wat ademt danste mee.*

....

*Dans, dans en doe maar mee met mij.
Ik ben de heer van de dans, zegt Hij.*

Geestkracht... ‘heilige’ Geest...

Wij vinden dat geloof begint bij jou. Met de dingen die je meemaakt en de vragen die hierop volgen. Met de mensen die je ontmoet en de gesprekken die je hebt. Als geloof bij jou begint, dan is het ook van jou. Mag je er een eigen mening over hebben. Dingen ter discussie stellen. En zelfs de vrijheid nemen om niet alles te geloven.

Lees verder

[Uitschrijven](#) | [Abonnement beheren](#)

